

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 20 februari 1946 kl. 3 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 32 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 4 januari 1946 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 10, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade

Förslag

till

lag om ändrad lydelse av 32 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, att 32 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

32 §.

3 mom. Såsom intäkt — — — avsedda utgifter.

Förmånen av fri sjukvård eller fri tandvård upptages icke såsom intäkt, oavsett om förmånen åtnjutits på grund av statlig eller på grund av kommunal eller enskild tjänst. Har sådan förmån åtnjutits på grund av enskild tjänst och utgått efter väsentligt förmånligare grunder än som gälla för befattningshavare i statens tjänst, skall dock förmånen upptagas såsom intäkt till den del den utgått efter förmånligare grunder än de för nämnda befattningshavare gällande.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Lagen skall äga tillämpning jämväl med avseende å det beskattningsår, för vilket taxering av beskattningsnämnd i första instans verkställes under år 1946.

¹ Senaste lydelse, se 1940: 876.

Beträffande vad departementschefen vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t anfört får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll.

Till utskottets behandling ha överlämnats de i anledning av propositionen väckta likalydande motionerna I: 251 av herr *Lodenius* m. fl. och II: 393 av herr *Pettersson* i Norregård m. fl., vari hemställts »att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 10 med förslag till lag om ändrad lydelse av 32 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)».

Vad angår motiveringen för de i motionerna framställda yrkandena får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 393.

Till intäkt av tjänst hänföras enligt 32 § 1 mom. kommunalskattelagen bl. a. avlöning, arvode, traktamente, sportler och annan förmån i penningar, bostad eller annat, som utgått för tjänsten. Något undantagsstadgande i fråga om löntagares förmån av kostnadsfri sjukvård är icke meddelat.

I proposition den 9 februari 1945 (nr 83) med förslag till lag om ändrad lydelse av 32 § 3 mom. kommunalskattelagen föreslogs, att till nämnda moment skulle fogas ett tillägg av innehåll, att förmånen av fri sjukvård eller fri tandvård icke skulle upptagas såsom intäkt, oavsett om förmånen åtnjutits på grund av statlig eller på grund av kommunal eller enskild tjänst; dock att, om sådan förmån åtnjutits på grund av enskild tjänst och utgått efter väsentligt förmånligare grunder än som gällde för befattningshavare i statens tjänst, förmånen skulle upptagas såsom intäkt till den del den utgått efter förmånligare grunder än de för nämnda befattningshavare gällande. Enligt förslaget skulle lagen träda i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling; och skulle lagen äga tillämpning jämväl med avseende å det beskattningsår, för vilket taxering av beskattningsnämnd i första instans verkställdes år 1945.

1945 års bevillningsutskott anförde i sitt betänkande (nr 19) i anledning av sistnämnda proposition samt i ärendet väckta motioner, att tidigare års bevillningsutskott vid flera tillfällen uttalat sig mot bifall till motionsvis framställda yrkanden om införande av skattefrihet för intäkter av olika slag. För egen del hade även utskottet den uppfattningen att intäkter, som principiellt sett vore av skattepliktig natur, borde vara underkastade beskattning samt att ett frångående av denna regel icke utan mycket vägande skäl borde äga rum. Mot införande av skattefrihet för de nu ifrågavarande förmånerna talade även det förhållandet, att det måste anses inkonsekvent att införa bestämmelser om sådan skattefrihet, medan däremot skattskyldiga, som ej åtnjöte dessa förmåner, icke skulle äga åtnjuta avdrag för erlagda sjukvårds- och tandvårdskostnader.

Utskottet anförde ytterligare följande:

Syftet med de förevarande motionerna är att söka undanröja den inkonsekvens, som det i propositionen framlagda förslaget sålunda kan anses innebära. Ehuru utskottet ingalunda är främmande för den tanke, som kommit

till uttryck i motionerna, måste utskottet dock uttala betänkligheter mot motionärernas förslag.

Enligt civila avlöningsreglementet och civila icke-ordinariereglementet, vilka reglementen äro tillämpliga å ett stort antal tjänstemän i statens tjänst, är tjänsteman berättigad att kostnadsfritt anlita vederbörande verksläkare för erhållande av läkarvård. Kostnader för sjukhusvård ersättas av statsmedel i regel med hälften av kostnadernas belopp, vilket i allmänhet skall beräknas enligt den för sjukhuset fastställda legosängsavgiften för plats å allmän sal. Under vissa förutsättningar må emellertid vård meddelas i halvenskilt rum eller, om sådant ej finnes tillgängligt, i enskilt rum, varvid ersättningen av statsmedel utgår med i regel den del av kostnaden, som överskjuter halva beloppet av legosängsavgiften för plats å allmän sal. Kostnader för tandvård ersättas av statsmedel i regel endast om sådan vård avser botande av sjukdom i tändernas omgivning eller prövas vara av väsentlig betydelse för botande av annan sjukdom, vilken står i orsakssammanhang med tändernas tillstånd. Ersättning av statsmedel utgår i dylika fall med tre fjärdedelar av kostnadernas belopp.

Med hänsyn till den begränsning, som sålunda förefinnes i fråga om rätten till fri sjukvård och fri tandvård för statsanställda, torde det få anses uppenbart, att en avdragsrätt för erlagda kostnader i sådant hänseende icke kan utan vidare medgivas. För åstadkommande av likställighet med dem, som åtnjuta förmån av fri sjukvård eller fri tandvård, får avdragsrätten icke sträcka sig längre än dessa förmåner. Införandet av en avdragsrätt av detta slag skulle därför otvivelaktigt medföra svårigheter vid gränsdragningen mellan avdragsgilla och icke avdragsgilla utgifter. Detaljerade uppgifter måste av den skattskyldige i varje särskilt fall lämnas angående beskaffenheten av den vård, varom fråga är, och för taxeringsmyndigheterna skulle bedömandet av de verkställda avdragens befogenhet föranleda ett besvärligt och tidsödande merarbete. Även bortsett från dessa praktiska svårigheter har utskottet — med hänsyn till de ojämna verkningarna i olika inkomstskikt av avdrag vid taxeringen — icke kunnat undgå att känna tveksamhet beträffande lämpligheten i och för sig av den nu ifrågasatta avdragsrätten. Utskottet kan för denskull icke förorda bifall till de i motionerna framställda yrkandena.

Vid sitt övervägande av det i den föreliggande propositionen framlagda förslaget har utskottet emellertid av skäl, som ovan anförts, hyst betänkligheter i fråga om lämpligheten överhuvud taget av att införa bestämmelser om skattefrihet för ovannämnda förmåner. För införande av sådana bestämmelser kan dock anses tala, att såsom framgår av propositionen, dessa förmåner enligt en mångårig praxis, som brutits först genom ett av regeringsrätten under år 1944 meddelat utslag, tidigare icke torde ha tagits till beskattning. Vidare må framhållas, att, därest förmånerna skulle bli beskattade, detta finge antagas komma att medföra ett betydande arbete för de myndigheter och enskilda, som hade att avlämna uppgifter till taxeringsmyndigheterna om värdet å åtnjutna sjukvårds- och tandvårdsförmåner, utan att därigenom någon större ökning av skatteintäkterna skulle uppkomma. I vissa fall skulle det, åtminstone med nuvarande anordningar på detta område — såsom exempelvis där den anlitade läkarens ersättning utgår i form av ackord och icke med särskilt belopp för varje prestation — uppenbarligen bereda stora svårigheter eller kanske rent av visa sig helt ogörligt att fastställa ett riktigt belopp för de åtnjutna förmånernas värde. Säkerligen komme detta att leda till ojämnheter vid taxeringen olika skattskyldiga emellan.

På grund av nu anförda omständigheter har utskottet trots nämnda betänkligheter icke ansett sig böra avstyrka bifall till propositionen. Utskottet förutsätter emellertid, att, därest en allmän sjukförsäkring genomföres, frå-

gan om huruvida skattefrihet bör bibehållas för förmån av fri sjukvård och fri tandvård upptages till prövning samt att därvid tillses att den inkonsekvens, som den föreslagna lagstiftningen innebär, undanröjes.

I enlighet härmed hemställde utskottet, att riksdagen måtte, med bifall till propositionen nr 83 och med avslag å de i anslutning därtill väckta motionerna, antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändrad lydelse av 32 § 3 mom. kommunalskattelagen.

Mot utskottets betänkande anfördes *reservation* av herr Ekman, som ansåg att utskottet bort föreslå riksdagen avslå propositionen nr 83.

Vid ärendets behandling i *kamrarna* biföll andra kammaren (utan debatt) bevillningsutskottets betänkande, medan första kammaren (med 62 röster mot 40) avslög utskottets hemställan.

I följd härav hade den föreliggande frågan för 1945 års riksdag förfallit.

I en den 11 juni 1945 dagtecknad cirkulärskrivelse till generaltullstyrelsen, generalpoststyrelsen, telegrafstyrelsen och järnvägsstyrelsen samt armé-, marin- och flygförvaltningarna anförde departementschefen — sedan en redogörelse lämnats för det i propositionen nr 83 framlagda förslaget och riksdagens beslut i anledning av nämnda proposition — att enligt ett från socialdepartementet dåmera för yttrande utremitterat förslag till omläggning av sjukförsäkringen denna försäkring skulle göras obligatorisk och generell. Genomfördes detta förslag komme nämnda skattefråga i ett annat läge. Den fria sjukvården komme att försvinna som löneförmån och praktiskt taget alla medborgare komme att i stället beredas sjukvård på grundval av sjukförsäkringslagens bestämmelser. Skattefrågan komme alltså, därest förslaget till omläggning av sjukförsäkringen genomfördes, att vara aktuell endast under tiden till dess den nya sjukförsäkringslagen trädde i kraft, vilket i huvudsak avsåges skola ske den 1 januari 1947. Vid sådant förhållande uppställde sig frågan om det kunde vara praktiskt eller lämpligt att för en dylik kortare tidsperiod — i överensstämmelse med regeringsrättens utslag av den 2 juni 1944 men med ändring av tidigare långvarig praxis — beskatta löntagares förmån av fri sjukvård. Därest denna fråga besvarades nekande, erfordrades att ny proposition i skattefrågan framlades för 1946 års riksdag.

I skrivelsen anförde departementschefen vidare, att ett ståndpunkttagande till nyssberörda spörsmål i viss mån måste bli beroende av vilka praktiska olägenheter, som skulle uppkomma för de statliga verken och förvaltningarna därest av personalen åtnjutna fria sjukvårdsförmåner (läkarbesök, medicin o. s. v.) skulle redovisas i de jämlikt taxeringsförordningen för vederbörande avgivna löneuppgifterna. I anledning härav anmodade departementschefen förenämnda myndigheter att till finansdepartementet inkomma med en redogörelse för deras synpunkter härutinnan.

Beträffande innehållet i de inkomna yttrandena tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (s. 7—14).

I en den 14 november 1945 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrift har *Statstjänstemännens riksförbund* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte ånyo

föreslå riksdagen medgiva, att av anställningshavare på grund av tjänsten åtnjutna sjukvårdsförmåner icke skulle betraktas såsom skattepliktig inkomst.

Till stöd för det i den föreliggande propositionen framlagda förslaget har *departementschefen* anfört följande:

»Såsom framgår av den lämnade redogörelsen föreslogs i propositionen nr 83 till 1945 års riksdag, att löntagares förmån av fri sjukvård eller fri tandvård skulle anses utgöra icke skattepliktig inkomst. Genom detta förslag — som så till vida var av provisorisk innebörd att det förutsatte en omprövning av vissa hithörande spörsmål i samband med den planerade sjukförsäkringsreformen — avsågs att konfirmera tidigare rådande, men genom ett regeringsrättsutslag av den 2 juni 1944 bruten praxis. Då kamrarna vid behandlingen av nämnda förslag stannade i olika beslut, förföll emellertid ärendet för 1945 års riksdag.

Löntagares förmån av fri sjukvård eller fri tandvård torde endast i rena undantagsfall ha blivit föremål för beskattning vid 1945 års taxering. Med hänsyn härtill och då den planerade lagstiftningen om allmän sjukförsäkring nu icke beräknas träda i kraft förrän tidigast den 1 januari 1948, är utgångsläget för bedömande av frågan, huruvida lagstadgad skattefrihet för nämnda förmåner bör införas eller icke, praktiskt taget detsamma som vid den tid, då förslag härom framlades för 1945 års riksdag.

Vid sistnämnda tillfälle motiverades från min sida förslaget om skattefrihet för löntagares förmån av fri sjukvård eller fri tandvård i huvudsak därmed, att i de fall, då löntagares sjukdom varit av någon längre varaktighet, en beskattning av ifrågavarande förmåner skulle märkbart strida mot den grundläggande principen om beskattning efter skatteförmågan samt att, i övriga fall, en sådan beskattning skulle förorsaka mycket merarbete och medföra åtskillig irritation utan att likväl resultera i någon mera betydande ökning av skatteintäkterna. De sålunda anförda skälen till stöd för att ifrågavarande förmåner borde undantagas från beskattning — vilka skäl i och för sig lämnades utan erinran av 1945 års riksdag — torde fortfarande äga full giltighet.

Emellertid har det synts angeläget att få närmare utrett, i vad mån statliga verk och förvaltningar, särskilt sådana hos vilka antalet anställda är förhållandevis stort, äro i stånd att till taxeringsmyndigheterna lämna uppgifter om ifrågavarande förmåner på sätt och inom tid som i taxeringsförordningen föreskrives. I enlighet härmed har jag låtit föranstalta om en undersökning härutinnan.

Av denna undersökning får anses framgå, att betydande svårigheter skulle uppstå för statliga myndigheter, hos vilka antalet anställda är förhållandevis stort, att för varje särskild löntagare fastställa, till vilket belopp förmånerna av fri sjukvård och fri tandvård böra beräknas. Svårigheter skulle föreligga bland annat i det hänseendet, att myndigheterna bleve nödsakade att beträffande varje särskild utgiftspost, avseende sjukvård eller tandvård, undersöka huruvida utbetalningen kunde anses såsom ersättning i anledning av

olycksfall i arbete, i vilket fall ersättningen enligt gällande beskattningsregler icke skall tagas till beskattning. Vidare skulle särskilda svårigheter uppstå då det gällde att avgöra, efter vilka grunder ersättning till verksläkare, som utgår i form av ackord, skall fördelas på befattningshavare som anlitat denne läkare. Såsom generaltullstyrelsen framhållit är det i vissa fall icke möjligt att definitivt fastställa värdet av under kalenderåret åtnjutna sjukvårdsförmåner förrän den 30 juni året därefter, varför några exakta uppgifter om dylika förmåner icke skulle kunna lämnas förrän taxeringsnämnderna redan avslutat sitt arbete. För att få klarlagt i vilken utsträckning ersättning för sjukvård och tandvård utbetalats för olika befattningshavare skulle vidare i många fall en omfattande skriftväxling bli nödvändig mellan olika medelsförvaltare hos de statliga myndigheterna. Jämväl i övrigt torde arbetet med lämnandet av uppgifter rörande dylika förmåner föranleda ett omfattande merarbete för myndigheterna.

Motsvarande svårigheter skulle självfallet uppkomma för större enskilda företag, i de fall då personalen tillförsäkrats ifrågavarande förmåner.

Den verkställda undersökningen torde sålunda, ehuru den varit av begränsad omfattning, få anses hava på ett otvetydigt sätt ådagalagt de praktiska olägenheter, som skulle uppkomma därest löntagares förmån av fri sjukvård eller fri tandvård skulle tagas till beskattning.

Med hänsyn till vad nu anförts anser jag mig ånyo böra framlägga förslag om sådan ändring i gällande beskattningsregler, att löntagares förmån av fri sjukvård eller fri tandvård förklaras icke utgöra skattepliktig inkomst. Jag vill understryka att den sålunda föreslagna lagändringen bör betraktas som ett provisorium i avbidan på den omprövning av hithörande spörsmål, som bör ske i samband med en sjukförsäkringsreform. Jag är alltjämt av den uppfattningen, att vid angivna förhållande lagändringen kan genomföras utan hinder av att avdragsrätt för av skattskyldig erlagda sjukvårdskostnader icke samtidigt medgives. Jag vill i detta sammanhang även erinra om att enligt övergångsbestämmelserna till den nya uppbördsförordningen de skatter, som skulle hava utgått på grund av 1946 och 1947 års taxeringar, i princip efterskänkas, förstnämnda skatter dock endast i den mån de skolat erläggas under år 1947.»

I de likalydande motionerna I: 251 och II: 393 har anförts bland annat följande.

Den av departementschefen hävdade uppfattningen, att den föreslagna författningsändringen kunde genomföras utan hinder av att avdragsrätt för sjukvårdskostnader icke samtidigt medgaves kunde motionärerna icke dela. Någon principiell skillnad mellan att medgiva avdrag för sjukvårdskostnader och att förklara förmåner av fri sjukvård som skattefri inkomst kunde ej anses föreligga. De rent tekniska svårigheterna att i princip skipa full rättvisa mellan alla skattskyldiga kunde icke anses vara av den storleksordning att man borde avstå härifrån.

Redan nu funnes många förmåner, som taxeringsmyndigheterna uppskat-

tade till ett visst värde, exempelvis naturaförmåner för jordbrukare, fritt vivre för tjänstefolk, drickspengar för restaurangpersonal och droskbilchaufförer m. fl. Även i här nämnda fall vore det möjligt att nå fram till en uppskattning, som vore användbar i avvaktan på att detta spörsmål löses genom den obligatoriska sjukförsäkringen.

Såsom framgår av den i det föregående lämnade redogörelsen föreslogs i proposition nr 83 till 1945 års riksdag införande av bestämmelser om skattefrihet för på grund av tjänst åtnjuten förmån av fri sjukvård eller fri tandvård. Detta förslag motiverades av departementschefen i huvudsak därmed att i de fall, då löntagares sjukdom varit av någon längre varaktighet, en beskattning av ifrågavarande förmån skulle strida mot den grundläggande principen om beskattning efter skatteförmågan samt att i övriga fall en sådan beskattning skulle förorsaka mycket merarbete och medföra åtskillig irritation utan att likväl resultera i någon mera betydande ökning av skatteintäkterna. Konsekvensen av en sådan författningsändring borde rätteligen vara, att skattskyldiga, som icke åtnjöte ifrågavarande förmån, berättigades att göra avdrag för erlagda sjukvårdskostnader. En sådan reform ansågs emellertid vara förenad med vissa svårigheter. Det ansågs vidare icke uteslutet, att ett genomförande av allmän sjukförsäkring kunde avsevärt ändra förutsättningarna för ett bedömande av frågan om avdrag för sjukvårdskostnader. Slutligen framhöll departementschefen, att genom den föreslagna författningsändringen icke i praktiken skapades ett nytt läge utan att densamma endast konfirmerade den praxis, som länge varit rådande och som brutits först genom ett av regeringsrätten den 2 juni 1944 meddelat utslag.

I motioner vid 1945 års riksdag yrkades avslag å den ovannämnda propositionen nr 83 samt skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan om förslag om skattefrihet för förmånen av kostnadsfri sjukvård och rätt till avdrag för erlagda sjukvårdskostnader.

1945 års bevillningsutskott erinrade i sitt över propositionen och motionerna avgivna betänkande nr 19 om den begränsning, som förefinnes i fråga om rätten till fri sjukvård och fri tandvård för statsanställda, samt ansåg uppenbart, att en avdragsrätt för erlagda kostnader i sådant hänseende icke kunde utan vidare medgivas. För åstadkommande av likställighet med dem, som åtnjöte förmån av fri sjukvård eller fri tandvård, finge avdragsrätten icke sträcka sig längre än dessa förmåner. Införandet av en avdragsrätt av detta slag skulle därför otvivelaktigt medföra svårigheter vid gränsdragningen mellan avdragsgilla och icke avdragsgilla utgifter. Vad angår det i propositionen framlagda förslaget om införande av bestämmelser om skattefrihet för ovannämnda förmåner uttalade utskottet vissa betänkligheter häremot. För införande av sådana bestämmelser ansåg dock utskottet tala, att dessa förmåner enligt en mångårig praxis, som brutits först genom omförmälda utslag av regeringsrätten, icke torde ha tagits till beskattning. Därest förmånerna skulle bliva beskattade, finge detta antagas komma att medföra ett

betydande arbete för de myndigheter och enskilda, som hade att avlämna uppgifter till taxeringsmyndigheterna om värdet å åtnjutna sjukvårds- och tandvårdsförmåner, utan att därigenom någon större ökning av skatteintäkterna skulle uppkomma. På grund härav ansåg sig utskottet icke böra avstyrka bifall till propositionen.

Vid ärendets behandling i kamrarna stannade dessa i olika beslut, i följd varav frågan för 1945 års riksdag förfallit.

Det i den nu ifrågavarande propositionen framlagda förslaget är av samma innebörd som förslaget vid 1945 års riksdag. I syfte att få närmare utrett, i vad mån praktiska olägenheter skulle uppkomma, därest löntagares förmån av fri sjukvård eller fri tandvård upptoges till beskattning, har departementschefen låtit verkställa en undersökning härutinnan i vissa statliga verk och förvaltningar, hos vilka antalet anställda är förhållandevis stort. I de inkomna yttrandena har — med ett undantag — uttalats, att det på grund av praktiska olägenheter icke syntes lämpligt att med ändring av tidigare praxis beskatta löntagares förmån av fri sjukvård. Såsom exempel på uppkommande svårigheter i förevarande hänseende har anförts bland annat, att det i vissa fall icke vore möjligt att fastställa värdet av under kalenderåret åtnjutna förmåner förrän den 30 juni året därefter, varför några exakta uppgifter om dylika förmåner icke skulle kunna lämnas förrän taxeringsnämnderna redan avslutat sitt arbete. Svårigheter skulle vidare föreligga, bland annat, i det hänseendet, att myndigheterna bleve nödsakade att beträffande varje särskild utgiftspost, avseende sjukvård eller tandvård, undersöka, huruvida utbetalningen kunde anses såsom ersättning för olycksfall i arbete, i vilket fall ersättningen enligt gällande beskattningsregler icke skulle tagas till beskattning. Slutligen har åberopats, att i sådana fall, då verksläkare avlönades med visst belopp per befattningshavare och år, det skulle medföra stora svårigheter att beräkna värdet av läkarens särskilda prestationer samt att stora kostnader skulle uppstå vid en individuell redovisning av de åtnjutna förmåner. Sistnämnda synpunkter ha anförts av bland annat järnvägsstyrelsen.

Departementschefen har i anslutning härtill framhållit, att den verkställda undersökningen finge anses ha på ett otvetydigt sätt ådagalagt de praktiska olägenheter, som skulle uppkomma, därest löntagares förmån av fri sjukvård eller fri tandvård skulle tagas till beskattning. Detta gällde självfallet även för enskilda större företag, i den mån personalen tillförsäkrats sådan förmån. Med hänsyn härtill ansåge sig departementschefen ånyo böra framlägga förslag om skattefrihet för ifrågavarande förmån såsom ett provisorium i avbidan å den planerade sjukförsäkringslagstiftningen, som nu kunde beräknas träda i kraft tidigast den 1 januari 1948. I detta sammanhang ville departementschefen erinra om, att de skatter, som skulle ha utgått på grund av 1946 och 1947 års taxeringar, enligt övergångsbestämmelserna till den nya uppbördsförordningen i princip bleve helt eller delvis efterskänkta.

I de i anledning av propositionen väckta likalydande motionerna I: 251 och II: 393 har yrkats avslag å propositionen. Enligt motionärernas mening

kunde de omnämnda tekniska svårigheterna vid genomförande av en dylik beskattning övervinnas genom att taxeringsmyndigheterna uppskattade förmånerna till ett visst värde på sätt brukade förfaras beträffande värdering av drickspengar, naturaförmåner o. d.

Utskottet vill för sin del helt instämma i de uttalanden, som gjordes av 1945 års bevillningsutskott rörande förevarande spörsmål. Den undersökning rörande möjligheten att genomföra en beskattning av ifrågavarande förmån, som numera verkstälts, synes utskottet klart ha ådagalagt de praktiska svårigheter, som därvid skulle uppkomma för såväl arbetsgivare som taxeringsmyndigheter. Då frågan om införande av en lagstiftning om allmän sjukförsäkring enligt vad för utskottet upplysts kommer att föreläggas innevarande års riksdag, finner utskottet icke rimligen böra ifrågasättas, att statliga och kommunala myndigheter samt enskilda arbetsgivare, som bereda sina anställda förmån av förevarande slag, skola nödgas för några få år om lägga sin bokföring på sådant sätt, att densamma kommer att innehålla specificerade uppgifter å ifrågavarande kostnader för varje särskild befattningshavare. Anledning härtill synes så mycket mindre föreligga som en beskattning av berörda förmån icke kan antagas komma att medföra någon mera betydande ökning av skatteintäkterna. Därest den ifrågasatta lagstiftningen om allmän sjukförsäkring skulle bli antagen av riksdagen och träda i kraft den 1 januari 1948 skulle — på grund av övergångsbestämmelserna till den nya uppbördsförordningen — en beskattning av ifrågavarande förmån för övrigt få praktisk betydelse i stort sett endast för ett beskattningsår, nämligen år 1947. Utskottet vill även understryka, att det i propositionen framlagda förslaget icke i praktiken innebär införande av en förmån, som de anställda tidigare ej haft, utan allenast utgör ett konfirmerande av en mångårig praxis. På grund härav tillstyrker utskottet bifall till propositionen, var emot de i anledning av densamma väckta motionerna avstyrkas av utskottet.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 10 och med avslag å de likalydande motionerna I: 251 av herr Lodenius m. fl. och II: 393 av herr Pettersson i Norregård m. fl., antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändrad lydelse av 32 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Stockholm den 19 februari 1946.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bårg, Elon Andersson, Wahlmark, Velande**, *Sjödahl, friherre De Geer, Ekman, Frans Ericson, Robert Berg* och *Carl Eric Ericsson* samt

från andra kammaren: herrar *Hagberg* i Malmö*, *Björklund, Hammarlund, Olsson* i Gävle, *Sandberg, Orgård, Karlsson* i Grängesberg, *Nilsson* i Kristinehamn*, *Vigelsbo* och *Karlsson* i Granebo*.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservation

av herrar *friherre De Geer, Ekman, Hammarlund, Sandberg* och *Vigelsbo*, som anfört:

»Emot det i propositionen framlagda förslaget, att förmånen av fri sjukvård och fri tandvård icke skall upptagas som skattepliktig intäkt, skulle enligt vår mening någon berättigad invändning icke kunna göras, under förutsättning att avdragsrätt för motsvarande kostnader samtidigt kunde införas för de skattskyldiga, som icke åtnjuta denna förmån. Detta har emellertid icke ansetts kunna ske på grund av därmed förenade taxeringstekniska svårigheter. De medborgare, som icke äro anställda i statlig eller kommunal tjänst eller höra till det fåtal i enskild tjänst som åtnjuta fri läkarvård, skulle alltså komma att taxeras efter oförmånligare grunder än de medborgare som innehava sådan tjänst. Att förmånen av fri sjukvård och tandvård först nyligen genom ett regeringsrättsutslag kommit att betraktas som skattepliktig intäkt synes icke utgöra tillräckligt skäl att företaga en lagändring, om icke samtidigt avdrag för sjukvårdskostnaderna kan medgivas dem som själva få bekosta sin sjukvård.

På grund av i huvudsak dessa skäl ha vi ansett, att utskottet bort föreslå riksdagen att avslå Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 10.»
